

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Εξοχική Λαμπρή

Παιδικαί Αναμνήσεις

“Ο κόσμος ζιππάζεται, είπεν, άμα μας ιδή μια καλή μέρα
να πάρουμε τίποτε λειτουργιαίς, και δεν συλλογίζεται
πόσαις εβδομάδες και μήνες παρέρχονται άγονοι!”

apopseis Εκδόσεις **apopseis.gr**

© 2022 Εκδόσεις apopseis.gr - Όλο το υλικό είναι copyright του περιοδικού και της συγγραφέα

Ovi Magazine & Ovi Greece Books Publications

© 2022 Ovi Project Publication - All material is copyright of the Ovi magazine & the writers

Τα βιβλία των εκδόσεων apopseis.gr, Ovi magazine & Ovi Greece μπορείτε να τα βρείτε μόνο στις σελίδες των διαδικτυακών περιοδικών www.apopseis.gr & www.ovimagazine.com

Για λεπτομέρειες και πληροφορίες επικοινωνήστε: info@apopseis.gr & info@ovimagazine.com

Δεν επιτρέπεται η πώληση, ανατύπωση και χρήση του παρόντος βιβλίου απο όποιο μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό, εκτυπωση, ραδιοφωνική ή τηλεοπτική αναγνώση) χωρίς την προηγούμενη άδεια του υπευθυνου της έκδοσης και του συγγραφέα.

Το συγκεκριμένο βιβλίο διατίθεται δωρεάν.

Αν σας ζητηθεί οποιοδήποτε χρηματικό ποσό, παρακαλούμε επικοινωνήστε άμεσα μαζί μας

Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης

Εξοχική Λαμπρή

Αργυρός Ουμβέρτος-Ανάσταση, 1932

apopseis Εκδόσεις **apopseis.gr**
© 2022 Εκδόσεις apopseis.gr - Όλο το υλικό είναι copyright του περιοδικού και της συγγραφέα

Ovi Magazine & Ovi Greece Books Publications
© 2022 Ovi Project Publication - All material is copyright of the Ovi magazine & the writers

Καλά το έλεγεν ο μπάρμπα-Μηλιός, ότι το έτος εκείνο εκινδύνευον να μείνουν οι άνθρωποι οι χριστιανοί, οι ξωμερίταις, την ημέραν του Πάσχα, αλειτούργητοι. Και ουδέποτε πρόρρησις έφθασε τόσον εγγύς να πληρωθή, όσον αυτή· διότι δις εκινδύνευσε να επαληθεύση, αλλ' ευτυχώς ο Θεός έδωκε καλήν φώτισιν εις τους αρμοδίους και οι πτωχοί χωρικοί, οι γεωργοποιμένες του μέρους εκείνου, ηξιώθησαν και αυτοί να ακούσωσι τον καλόν λόγον και να φάγωσι και αυτοί το κόκκινο αυγό.

Όλα αυτά διότι το μεν ταχύπλουν, αυτό το προκομμένον πλοίον, το οποίον εκτελεί δήθεν την συγκοινωνίαν μεταξύ των ατυχών νήσων και της απέναντι αξένου ακτής, σχεδόν τακτικώς δις του έτους, ήτοι κατά τας δύο **αλλαξοκαιριαίς**, το φθινόπωρον και το έαρ, βυθίζεται, και συνήθως χάνεται αύτανδρον^ είτα γίνεται νέα δημοπρασία, και ευρίσκεται τολμητίας τις πτωχός κυβερνήτης, όστις δεν σωφρονίζεται από το πάθημά του προκατόχου του, αναλαμβάνων εκάστοτε το κινδυνωδέστατον έργον.

Και την φοράν ταύτην, το ταχύπλουν, λήγοντος του Μαρτίου, του αποχαιρετισμού του χειμῶνος γενομένου, είχε βυθισθή· ο δε παπά- Βαγγέλης, ο εφημέριος ἅμα και ηγούμενος και ὁ μόνος ἀδελφός του μονυδρίου του Ἀγίου Ἀθανασίου, ἔχων κατ' εὐνοιαν του επισκόπου και το ἀξίωμα του ἐξάρχου και πνευματικῶν των ἀπέναντι χωρίων, καίτοι γέρων ἤδη, ἐπλεε τετράκις του ἔτους, ἥτοι κατὰ πάσαν τεσσαρακοστήν, εἰς τας ἀντικρὺ ἐκτεινομένας ἀκτάς, ὅπως ἐξομολογήσῃ και καταρτίσῃ πνευματικῶς τους δυστυχεῖς ἐκείνους δουλοπαροίκους, τους «κουκουβίνους ἢ κουκκοσκιάχταις», ὅπως τους ωνόμαζον, σπεύδων, κατὰ την Μεγάλην τεσσαρακοστήν, να ἐπιστρέψῃ ἐγκαίρως εἰς την μονήν του ὅπως εορτάσῃ το Πάσχα.

Ἀλλά κατ' ἐκεῖνο το ἔτος, το ταχύπλουν εἶχε βυθισθῇ, ὡς εἶπομεν, ἡ συγκοινωνία ἐκόπη ἐπὶ τινας ἡμέρας, και οὕτως ο παπά-Βαγγέλης ἐμεινεν ἀκουσίως, ἠναγκασμένος να εορτάσῃ το Πάσχα πέραν της πολυκυμάντου και βορεοπλήκτου θαλάσσης, το δε μικρόν ποίμνιόν του, οἱ γείτονες του Ἀγίου Ἀθανασίου, οἱ χωρικοὶ των Καλυβίων, ἐκινδύνευον να μείνωσιν ἀλειτούργητοι.

Τινές εἶπον γνώμην να παραλάβωσι τας γυναῖκας και τα τέκνα των και να κατέλθωσιν εἰς την πολίχνην, ὅπως ἀκούσωσι την Ἀνάστασιν και λειτουργηθῶσιν· ἀλλ' ο μπάρμπα-Μηλιός, ὅστις ἔκαμνε τον προεστόν εἰς τα Καλύβια, και ἠθέλε να εορτάσῃ το Πάσχα ὅπως αὐτός ἐνόει, ο Φταμηνίτης, ὅστις δεν ἠθέλε να ἐκθέσῃ την γυναῖκα του εἰς τα ὄμματα του πλήθους, και ο μπάρμπ' Ἀναγνώστης, χωρικός ὅστις «τα εἰξευρεν ἀπ' ἔξω ὅλα τα γράμματα της Λαμπρῆς», ἀλλά δεν ἠδύνατο ν' ἀναγνώσῃ τίποτε «ἀπὸ μέσα», και ἐπεθύμει να ψάλῃ το «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε», — οἱ τρεῖς οὗτοι ἐπέμειναν, και πολλοὶ ἠσπάσθησαν την γνώμην των, ὅτι ἐπρεπεν ἐκ παντός τρόπου να πείσωσιν ἓνα των ἐν τη πόλει εφημερίων ν' ἀνέλθῃ εἰς τα Καλύβια να τους λειτουργήσῃ.

Ο καταλληλότερος δε, κατά την γνώμην πάντων, ιερεύς της πόλεως, ήτο ο παπά- Κυριάκος, όστις δεν ήτο «από μεγάλο τζάκι», είχε μάλιστα και συγγένειαν μέ τινας των εξωμεριτών, και τους κατεδέχετο. Ήτο ολίγον **τσάμης**, καθώς έλεγαν. Δεν έτρεφε προλήψεις. Ηκούετο μάλιστα εδώ-εκεί, ότι ο ιερεύς ούτος είχε και την συνήθειαν «ν' αποσώνη τα παιδιά» εις τους κόλπους των μητέρων, των ενοριτισσών του. Αλλά τούτο το έλεγαν οι αστείοι ή οι φθονεροί, και μόνον οι ανόητοι το είστευον. Ο εφημέριος ούτος, ως οι πλείστοι του γνησίου ελληνικού κλήρου, πλην μικρού ελευθεριασμού, ήτο κατά τα άλλα άμεμπτος.

Τούτο ναι, αληθεύει, αλλ' οι έγγαμοι ιερείς, πενόμενοι και δυσπραγούντες, επιτακτικήν έχοντες ανάγκην να θρέψωσι τα τέκνα των, φαίνονται ως πλεονέκται, και καταντώνσι να μη τρέφωσι πλέον εμπιστοσύνην ουδ' εις αυτούς τους συλλειτουργούς των. Τούτο έπασχε και ο παπά-Κυριάκος, όστις επεθύμει μεν να υπάγη να κάμη Ανάστασιν εις τους χωρικούς, διότι ήτο ανοιχτόκαρδος και ήθελε να χαρή και αυτός ολίγην Ανάστασιν και ολίγην άνοιξιν, αλλ' εδυσπίστει εις τον συνεφημέριόν του, και έπειτα δεν ήθελε να αφήση την ενορίαν με ένα μόνον ιερέα τοιαύτην ημέραν. Αλλ' αυτός ο παπά-Θεοδωρής ο Σφοντύλας, ο συνεφημέριός του, τον παρεκίνησε να υπάγη, ειπών ότι καλόν ήτο να μη χάσωσι και το εισόδημα των Καλυβιών, αινιττόμενος ότι τα τε εκ του ενοριακού ναού έσοδα και τα της εξοχικής παροικίας, αμφοτέρα εξ ίσου θα τα εμοιράζοντο.

Τούτο δεν έπεισε τον παπά-Κυριάκον, τω ενέπνευσε μάλιστα πλείονας υποψίας· αλλ' ότε ηρώτησε την γνώμην του συλλειτουργού του, ήτο ήδη κατά τα εννέα δέκατα αποφασισμένος να υπάγη· έπειτα υπεχρέωσε τον υιόν του Ζάχον, μορφάζοντα και μεμψιμοιρούντα, να παραμείνη εν τω ενοριακώ ναώ κατάσκοπος εις το ιερόν βήμα, να παραλάβη το μερίδιον των προσφορών και συλλειτουργικών, και μόνον μετά την απόλυσιν της λειτουργίας,

ότε θα ανέτελλεν ήδη η ημέρα, ν' ανέλθη εις τα Καλύβια παρ' αὐτῷ.

Ἡ πούλια ἦτο ἤδη υψηλά, «τέσσαρες ὥραις να φέξη», και ο μπάρμπ'-Αναγνώστης, αφού ἐξύπνισε τον ιερέα κατασκευάσας πρόχειρον σήμαντρον, εκ στερεοῦ ξύλου καρυάς και πλήκτρον περιήρχετο τα καλύβια θορυβωδῶς κρούων ὅπως ἐξεγείρη τους χωρικούς.

Εισήλθον εις το μικρόν ἐξωκκλήσιον του Αγ. Δημητρίου. Εἰς μετὰ τον ἄλλον προσήρχοντο οἱ χωρικοὶ με τας χωρικάς των και με τα καλά των ἐνδύματα.

Ο ἱερεὺς ἔβαλεν εὐλογητόν.

Ο μπάρμπ'-Αναγνώστης ἤρχισε να τα λέγη ὅλα ἀπ' ἐξω, την προκαταρκτικὴν προσευχὴν και τον Κανόνα, το **Κύματι θαλάσσης**.

Ο παπὰ-Κυριάκος προέκυψεν εις τα βημόθυρα, ψάλλων το **Δεῦτε λάβετε φως**.

Ἦναψαν τας λαμπάδας κ' ἐξήλθον ὅλοι εις το ὑπαιθρον ν' ἀκούσωσι την Ἀνάστασιν. Γλυκεῖαν και κατανυκτικὴν Ἀνάστασιν ἐν μέσῳ των ἀνθούντων δένδρων ὑπὸ ελαφράς αὐρας σειομένων εὐδῶν θάμνων, και των λευκῶν ἀνθέων της ἀγραμπελιάς, «*neige odorante du printemps*».

Ψαλέντος του **Χριστός ἀνέστη**, εἰσήλθον πάντες εις τον ναόν. Θα ἦσαν το πολὺ ἐβδομήκοντα ἄνθρωποι, ἄνδρες, γυναῖκες και παῖδες.

Ο μπάρμπ'-Αναγνώστης ἤρχισε να ψάλλη τον Κανόνα του

Πάσχα, ο δε ιερέυς, άμα αντιψάλλων αυτώ εξ ανάγκης από του ιερού βήματος, ητοιμάζετο «να πάρη καιρόν», και αφού τελέση τον ασπασμόν, να έμβη εις την λειτουργίαν.

Αλλά την στιγμήν εκείνην, εισήλθεν ή μάλλον εισώρμησεν εις το ναΐδιον, ακολουθούμενος υπό δύο άλλων ομηλίκων του, δωδεκαέτης περίπου παις, υψηλός ως προς την ηλικίαν του, ασθμαίνων και εν εξάψει. Ήτο ο Ζάχος, ο υιός του παπά- Κυριάκου.

Εισέβαλε πνευστιών εις το ιερόν βήμα και ήρχισε να ομιλή προς τον ιερέα. Η φωνή του ηκούετο από του χορού, αλλ' αι λέξεις δεν διεκρίνοντο.

Ιδού τι έλεγεν εν τούτοις:

— Παπά, παπά!...

(Τα παπαδόπουλα εκάλουν συνήθως **παπά** τον πατέρα των).

— Παπά, παπά!... ο παπά-Σφοντύλης... απ' την οξώπορτα... της λειτουργιαίς... απ' τ' αί-βήμα η πεθερά του.... κ' η παπαδιά... κουβαλούν... απ' την οξώπορτα... της λειτουργιαίς... τους είδα... απ' την οξώπορτα... της λειτουργιαίς... απ' τ' αί-βήμα... κ' η πεθερά του... κ' η παπαδιά...

Μόνος ο παπά-Κυριάκος ήτο ικανός να βγάλη νόημα από τα ασυνάρτητα ταύτα και ασθματικά του υιού του. Ιδού δε πώς εξήγησε τα λεγόμενα: «Ο παπά-Θοδωρής, ο Σφοντύλης, ο σύντροφός του εις την ενορίαν, έκλεπτε τας προσφοράς, μεταβιβάζων αυτάς διά της εξωθύρας του ιερού βήματος εις χείρας της συζύγου και της πενθεράς του».

Ίσως το πράγμα δεν θα ήτο τόσον αληθές όσον ο Ζάχος ήθελε να το παραστήση. Διότι ούτος αγαπών ως όλοι οι νέοι την εξοχήν και την διασκέδασιν, μετά δυσκολίας είχεν υπακούσει εις το πατρικόν

κέλευσμα, όπως μείνη εις την πόλιν, και αφορμήν θα εζήτει διά να το στρήψη και μεταβή εις νυκτερινήν εκδρομήν εις τα Καλύβια, αφού μάλιστα ευκόλως εύρισκε συνοδοιπόρους ομήλικας.

Αλλ' ο παπά-Κυριάκος δεν εσυλλογίσθη τίποτε. Εξήφθη αμέσως, ηγανάκτησε, δεν εκρατήθη. Ήμαρτεν. Αντί δε να καταφέρει σφοδρόν ράπισμα κατά της παρειάς του υιού του, και να εξακολουθήση ήσυχος το καθήκον του... απέβαλεν ευθύς το επιτραχήλιον και εξεδύθη το φαιλόνιον, και διασχίσας τον ναόν εξήλθεν, αποφεύγων το βλέμμα της πρεσβυτέρας του, ήτις τον έβλεπεν έντρομος.

Αλλ' ο μπάρμπα-Μηλιός κάτι υπόπτειυσεν εκ των κινήματων τούτων, και εξήλθε κατόπιν του.

Εις πεντήκοντα δε βημάτων απόστασιν από του ναού, μεταξύ τριών δένδρων και δύο φρακτών, ο επόμενος διάλογος συνήφθη:

— Παπά, παπά, πού πας;

— Θαρθώ βλογημένε, τώρα, αμέσως πίσω.

Δεν είξευρε τι να είπη. Αλλά το βέβαιον είνε ότι είχεν απόφασιν να καταβή εις την πόλιν και ζητήση λόγον δια την κλοπήν από τον συνεφημέριόν του! Εις το βάθος δε της συνειδήσεώς του έλεγεν ότι είχε καιρόν να επιστρέψη προ της ανατολής του ηλίου, και τελέση την λειτουργίαν.

— Πού πας; επέμενεν ο μπάρμπα-Μηλιός.

— Ας διαβάξη ο μπάρμπ'-Αναγνώστης τας **Πράξεις** των Αποστόλων, κ' έφθασα.

Ελησμόνει ότι ο μπάρμπ'-Αναγνώστης δεν ηδύνατο ν' αναγνώση άλλα ή όσα από στήθους εγνώριζεν.

— Αφήνω και την παπαδιά μου, εδώ, βλογημένε, επανέλαβεν ο παπά- Κυριάκος, αμνηχανών τι να είπη· σας αφήνω την παπαδιά μου!

Και λέγων έτρεχεν.

Ο μπάρμπα-Μηλιός επανήλθε κατηφής εντός του ναού.

— Καλά το έλεγα εγώ, εψιθύρισε.

Μεγίστη απορία επεκράτει εν τω παρεκκλησίω. Οι χωρικοί εκύτταζον ερωτηματικώς αλλήλους. Ψιθυρισμοί ηκούοντο.

Αι γυναίκες ηρώτων την παπαδιά να είπη αυταίς τι τρέχει· αλλ' αύτη ήτο η ολιγώτερον πάντων των άλλων γνωρίζουσα.

Εν τούτοις ο ιερεύς έτρεχεν, έτρεχεν. Ο ψυχρός αήρ εδρόσισεν ολίγον το μέτωπόν του.

— Και πώς να θρέψω εγώ τόσα παιδιά, έλεγεν, οκτώ, με συμπάθειο, κ' η παπαδιά εννήα, κ' εγώ δέκα! Ο ένας να σε κλέφτη απ' εδώ, κι' ο άλλος απ' εκεί!...

Πεντακόσια βήματα από του ναού, ο δρόμος εκατηφόριζε, και κατήρχετο τις εις ωραίαν κοιλάδα. Είς νερόμυλος ευρίσκετο επί της κλιτύος εκείνης, παρά την οδόν.

Ακούσας ο ιερεύς τον ηδύν μορμυρισμόν του ρύακος, αισθανθείς επί του προσώπου του την δρόσον, ελησμόνησεν ότι είχε να λειτουργήση (πώς και πού να λειτουργήση;) και έκυψε να πίνη ύδωρ. Αλλά το χείλος του δεν είχε βραχή ακόμη, και αίφνης ενθυμήθη, ανέννησεν.

— Εγώ έχω να λειτουργήσω, είπε, και πίνω νερό;...

Και δεν έπινε.

Τότε ήλθεν εις αίσθησιν.

— Τι κάμνω εγώ, είπε, πού πάω;

Και ποιήσας το σημείον του σταυρού:

— Ήμαρτον, Κύριε, είπεν, ήμαρτον! μη με συνερισθής.

Επανάλαβε δε:

— Εάν εκείνος έκλεψεν, ο Θεός ας τον... συγχωρήση... κ' εκείνον κ' εμέ. Εγώ πρέπει να κάμω το χρέος μου.

Ησθάνθη δάκρυ βρέχον την παρειάν του.

— Ω Κύριε, είπεν ολοψύχως, ήμαρτον, ήμαρτον! Συ παρεδόθης διά τας αμαρτίας μας, και ημείς σε σταυρώνομεν κάθε μέρα.

Και εστράφη προς τον ανήφορον, σπεύδων να επανέλθη εις το παρεκκλήσιον, όπως λειτουργήση.

— Και ήθελα να πιώ και νερό, είπε, δεν είμαι άξιος να λειτουργήσω. Αλλά πώς να κάμω; Δεν πρέπει να μεταλάβω! Θα λειτουργήσω χωρίς μετάληψιν, δεν είμαι άξιος!... «Δεύτε του καινού της αμπέλου γεννήματος!...» Εγώ άξιος δεν είμαι!

Και επέστρεψεν εις τον ναόν, όπου μετ' αγαλλιάσεως οι χωρικοί τον είδον.

Ετέλεσε την ιεράν μυσταγωγίαν, και μετέδωκεν εις τους πιστούς, φροντίσας να καταλύση διά στόματος αυτών όλον το άγιον ποτήριον. Αυτός δεν εκοινώνησεν, επιφυλαττόμενος να το είπη εις τον πνευματικόν, και πρόθυμος να δεχθή τον κανόνα.

Περί την μεσημβρίαν μετά την Β' Ανάστασιν, οι χωρικοί το **έστρωσαν** υπό τας πλατάνους, παρά την δροσεράν πηγήν.

Ως τάπητας είχαν την χλόην και τα χαμολούλουδα, ως τράπεζαν πτέριδας και κλάδους σχοίνων.

Η δροσερά αύρα εκίνει μετά θρου τους κλώνας των δένδρων, και ο Φταμηνίτης με την λύραν του αντέδιδε φθόγγους λιγυρούς.

Η ωραία Ξανθή, η σύζυγος του Φταμηνίτου, εκάθητο μεταξύ της μητρός της Μελάχρως, και της θειά Κρατήρως, της πενθεράς της, φροντίζουσα να έχη εν μέρει τας παρειάς κεκαλυμμένας με την μανδήλαν, και να βλέπη μάλλον προς τον κορμόν της γιγαντιαίας πλατάνου, όπως μη την κυττάζωσιν οι άνδρες, και ζηλεύη ο σύζυγός της.

Η αδελφή της, το Αθώ, δεκαπεντούτις κόρη άγαμος, άφροντις, ωραία και αυτή, ποσάκις δεν την επείραζε λέγουσα: «Αρή, τι τον ήθελες, αρή; Δεν τον έπαιρνα, να μου χαρίζανε τον ουρανό με τάστρα... Καλλίτερα να γινόμεουν καλόγρηα!»

Το βέβαιον ήτο ότι ο Φταμηνίτης δεν διέπρεπεν ούτ' επί κάλλει ούτε επί μεγέθει σώματος, αλλ' ανεπλήρου τας ελλείψεις ταύτας δι' ευστροφίας σώματος και πνεύματος και διά φαιδρότητος και ευθυμίας.

Ο παπά-Κυριάκος προήδρευε του συμποσίου, έχων απέναντί του την παπαδιά, βραχύσωμον, στρογγυλοπρόσωπον, μελαχροινήν, αγαθωτάτην, ήτις εν αθωότητι εξεκόλαπτε σχεδόν κατ' έτος εν παπαδόπουλον, χωρίς να την μέλη ούτε διά παλληκαροβότανα, ούτε διά στρηφοβότανα, περί α τυρβάζουσιν άλλαι γυναίκες.

Δεξιόθεν του ιερέως εκάθητο ο μπάρμπα-Μηλιός, προεστώς

άμα και πρόθυμος θεράπων της κοινότητος, ηξεύρων να ψήνη ως ουδείς άλλος το αρνί, λιανίζων μεθοδικότατα δι' όλους, και τρώγων άμα και προπίνων.

Εις τας προπόσεις μάλιστα δεν είχεν εφάμιλλον. Μετά την σύντομον και τυπικήν του ιερέως πρόποσιν, εγερθείς ο μπάμπα-Μηλιός, κρατών την τσότραν την επταόκαδον, ήρχισε να χαιρετίζει τους πάντας και ένα έκαστον ως εξής:

— Χριστός Ανέστη! αληθινός ο Κύριος! Ζη και βασιλεύει εις πάντας τους αιώνας!

Είτα μετά το προίμιον, εισήλθεν εις την ουσίαν:

— Γεια μας! καλή γεια! διάφορο! καλή καρδιά! Παπά μ', να χαίρεσαι το πετραχήλι σ'! Παπαδιά, να χαίρεσαι τον παπά σ' και τα παιδάκια σ'! Ξάδερφε Θωδωρή! να ζήσης, να τσ' χαίρεσαι! Κουμπάρε Παναγιώτη! όπως έτρεξες με το λάδ' να τρέξης και με το κλήμα! Συμπεθέρα Κρατήρω! Να χαίρεσαι, μ' έναν καλόν γαμπρό! Ανησιέ Γιώργη! Τίμια στέφανα! 'στο γάμο σας να χαρούμε! Κουμπάρα Κυπαρισσού! με μια καλή νύφη, να ζήσης, να χαρής! εβίβα όλοι! Τέ-περ-τε. Πάντα χαρούμενοι! Στην υγεία σας! Συμπεθέρα Ξαθή! καλή λευθεριά! Στην υγεία σας! Πάντα χαρούμενοι! Πάντα με το καλό!

Και ανάλογος προς το πρόσωπον υπήρξεν η πόσις.

Αλλά και ο Φταμηνίτης ηθέλησε να προπύη κατ' άλλον όμως στενωτέρον τρόπον· ηθέλησε να **βρη** την γυναίκα του, και ηνάγκασεν αυτήν ν' απαντήσει εις το πρόσωπον:

— Μπρομ!

— Πιέ κη δο μ'!

— Με κρασί!

— Καλώς τ'ν αγάπη μ' τη χρυσή!

Και πιών αυτός, μετεβίβασε την τσότραν εις την ωραίαν Ξανθήν, ήτις έβρεξε τα χείλη.

Είτα ήρχισαν τα άσματα. Εν πρώτοις το **Χριστός ανέστη**, ύστερον τα θύραθεν. Ο μπάρμπα-Μηλιός θελήσας να ψάλη και αυτός το **Χριστός ανέστη**, το εγύριζε πότε εις τον αμανέ και πότε εις το κλέφτικο.

Αλλ' ο ιδιορρυθμότερος πάντων των ψαλτών ήτο ο μπάρμπα-Κίτσος, γηραιός χωροφύλαξ, χειμαρριώτης, παλαιός ταχτικός, λησμονημένος από της βαυαρικής εποχής εν τη νήσω. Αμφέβαλλε και αυτός αν τον είχαν περασμένον εις τα μητρώα, πότε του έστελναν μισθόν, πότε όχι. Εφόρει χιτώνα με ανοικτάς θυρίδας, βραχείαν περισκελίδα μέχρι του γόνατος και **τουζλούκια**.

Ο δήμαρχος του τόπου (διότι υπήρχε φευ! και δήμαρχος) τον είχε στείλει να κάμη Πάσχα εις τα Καλύβια, διά να φυλάξη δήθεν την τάξιν, καίτοι ουδεμιάς φυλάξεως ήτο ανάγκη. Το βέβαιον είνε ότι τον έστειλε να καλοπεράση πλησίον των ανοιχτοκάρδων εξωμεριτών, οίτινες του ήρεσκον του μπάρμπα-Κίτσου, ας τους έλεγον και «τσουπλακιαίς» ή «χαλκοδέραις». Εάν έμενεν εν τη πόλει, ο δήμαρχος θα ήτο υπόχρεως να τον φιλεύση τον μπάρμπα-Κίτσον, καθώς τον είχαν κακομάθει οι προκάτοχοι του, έλεγε, — να τον φιλεύση κουλούραν και αυγά. Τι έθιμα!...

Ο μπάρμπα-Κίτσος, αφού ησπάσθη τρις ή τετράκις την τσότραν, ήρχισε να ψάλλη το **Χριστός ανέστη** κατ' ιδιάζοντα αυτώ τρόπον, ως εξής:

Κ'στό — μπρε — Κ'στός ανέστη
 εκ νεκρών **θανάτων**,
 θάνατον **μπατήσας**
 κ' **έντοις** — **έντοις** μνήμασι,
 ζωήν **παμμακάριστε!**

Και όμως, μεθ' όλην την ιδιορρυθμίαν ταύτην, ουδείς ποτε έψαλλε ιερόν άσμα μετά πλείονος χριστιανικού αισθήματος και ενθουσιασμού, εξαιρουμένου ίσως του γνωστού εν Αθήναις γηραιού και σεβασμίου Κρητός, του ψάλλοντος το **Άλαλα τα χείλη των ασεβών** με την εξής προσθήκην: «Άλαλα τα χείλη των ασεβών των μη προσκυνούντων, **οι κερατάδες!** την εικόνα σου την σεπτήν....»

Αληθείς ορθόδοξοι Έλληνες!

Περί την δειλην είχεν αρχίσει ο χορός, χορός κλέφτικος (διότι αι γυναίκες επεφυλάττοντο διά την Δευτέραν και την Τρίτην όπως χορεύσωσι τον συρτόν και την **καμάρα**), και ο παπά-Κυριάκος, μετά της παπαδιάς και του Ζάχου, όστις εγλύτωσε το ξύλο χάριν της ημέρας (διότι ο πατήρ του είχε θυμώσει είτα κατ' αυτού, ως γενομένου αιτίου της χασμωδίας εκείνης), αποχαιρετίσαντες την συντροφίαν, κατήλθον εις την πολίχνην.

Ο παπά-Κυριάκος έδωκε πλήρες εις τον συνεφημέριόν του το από της εξοχής μερίδιον, και ούτε κατεδέχθη να κάμη λόγον περί της υποτιθεμένης κλοπής.

Εν τούτοις ο παπά-Θοδωρής οίκοθεν τω είπεν ότι το εκ της ενορίας μερίδιόν του ευρίσκετο εν τη οικία αυτού, του παπά-Θοδωρή. Έκρινε καλόν, είπε, να μετακομίση διά της εξωθύρας του αγίου βήματος οίκαδε και τα δύο μερίδια, διά να μη βλέπουν τινές

των άγαν επιπολαίων και γλωσσαλγώσιν ότι οι ιερείς έχουν δήθεν πολλά εισοδήματα. «Ο κόσμος ξιπάζεται, είπεν, άμα μας ιδή μια καλή μέρα να πάρουμε τίποτε λειτουργιαίς, και δεν συλλογίζεται πόσαις εβδομάδες και μήνες παρέρχονται άγονοι!»

Εντεύθεν η παρανόησις του Ζάχου.

ΤΕΛΟΣ

Εξοχική Λαμπρή

Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης

1η Έκδοση 1890

Απρίλιος 2022

[aropseis.gr/Ovi magazine](http://aropseis.gr/Ovi_magazine)

Design: Thanos

apopseis Εκδόσεις **apopseis.gr**

© 2022 Εκδόσεις apopseis.gr - Όλο το υλικό είναι copyright του περιοδικού και της συγγραφέα

Ovi Magazine & Ovi Greece Books Publications

© 2022 Ovi Project Publication - All material is copyright of the Ovi magazine & the writers

Τα βιβλία των εκδόσεων apopseis.gr, Ovi magazine & Ovi Greece μπορείτε να τα βρείτε μόνο στις σελίδες των διαδικτυακών περιοδικών www.apopseis.gr & www.ovimagazine.com

Για λεπτομέρειες και πληροφορίες επικοινωνήστε: info@apopseis.gr & info@ovimagazine.com

Δεν επιτρέπεται η πώληση, ανατύπωση και χρήση του παρόντος βιβλίου απο όποιο μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό, εκτύπωση, ραδιοφωνική ή τηλεοπτική αναγνώση) χωρίς την προηγούμενη άδεια του υπευθυνου της έκδοσης και του συγγραφέα.

Το συγκεκριμένο βιβλίο διατίθεται δωρεάν.

Αν σας ζητηθεί οποιοδήποτε χρηματικό ποσό, παρακαλούμε επικοινωνήστε άμεσα μαζί μας

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Εξοχική Λαμπρή

Παιδικαί Αναμνήσεις

Ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης γεννήθηκε στις 4 Μαρτίου του 1851 και πέθανε στις 3 Ιανουαρίου του 1911, στη Σκιάθο. Ο πατέρας του, Αδαμάντιος Εμμανουήλ, ήταν ιερέας. Μεγαλώνοντας σε τέτοιο οικογενειακό περιβάλλον ήταν φυσικό ο Αλέξανδρος να επηρεαστεί και να συνδεθεί με μια βαθιά ευλάβεια με τον χριστιανισμό και τα εκκλησιαστικά γενικότερα. Παρόλη τη φτώχεια και τη στέρηση που συνόδευε τα παιδικά του χρόνια ο Παπαδιαμάντης αγαπάει τα γράμματα και καταφέρνει με πολλές δυσκολίες, μετά από πολλές διακοπές να τελειώσει το γυμνάσιο και να γραφτεί στην φιλοσοφική σχολή του Πανεπιστημίου της Αθήνας. Όμως δεν θα καταφέρει ποτέ να τελειώσει τις σπουδές του. Παραδίδει μαθήματα

για να βγάλει τα προς το ζην και παράλληλα μελετάει με πάθος αρχαία ελληνική γραμματεία αλλά και την Ευρωπαϊκή λογοτεχνία της εποχής του. Μαθαίνει μόνος του αγγλικά και γαλλικά. Για να ζήσει κάνει μεταφράσεις, δουλεύει ως διορθωτής σε εκδόσεις και δημοσιεύει κείμενα σε εφημερίδες και περιοδικά. Ταυτόχρονα αρχίζει να εκπληρώνει το όνειρο του να γίνει συγγραφέας και κάνει την είσοδο του στα ελληνικά γράμματα με το μυθιστόρημα “Η μετανάστις” που δημοσιεύεται στον Νεολόγο της Πόλης.

Ο κυρ Αλέξανδρος για τους απλούς ανθρώπους που τον γνωρίζουν αλλά και για τους νέους λογοτέχνες της εποχής που τον συναντούν στο στέκι του, το καφεενεδάκι της δεξαμενής, εντυπωσιάζει με την πλατιά του μόρφωση αλλά και με τα μυθιστορήματα και διηγήματα του που δημοσιεύει. Εντυπωσιάζει επίσης με την ασκητική μορφή του αλλά και την ασκητική ζωή του. Διάφορα οικογενειακά προβλήματα, η οικονομικές του δυσκολίες αλλά και ο θάνατος του αδερφού του, τον οδηγούν στον αλκοολισμό.

Το 1908 αποφασίζει να επιστρέψει στο αγαπημένο του νησί την Σκιάθο για να βρει την ηρεμία και τη γαλήνη που του τόσο πολύ του έλειπαν, έστω στα τελευταία χρόνια της ζωής του. Πεθαίνει μετά από μια σύντομη αρρώστια ενώ λίγες μέρες πριν το ελληνικό κράτος που μέχρι τότε δεν τον είχε βοηθήσει σε τίποτε, τον παρασημοφορεί αναγνωρίζοντας την μεγάλη του πνευματική προσφορά.